

Nieuwe regelgeving over de bekwame helper

Medische, verpleegkundige en zorgkundige taken zijn in België zeer strak gereguleerd. In principe mogen ze enkel uitgevoerd worden door een erkend gezondheidswerker. En daar staan strafsancties op. Sinds kort heeft de minister van volksgezondheid daar een uitzondering op gemaakt die van toepassing is in onze scholen.

Eerst dit: het COV blijft bij zijn standpunt dat medische, verpleegkundige en zorgkundige handelingen bij uitstek moeten uitgevoerd worden door personeel dat daarvoor is opgeleid. Als zulke taken tijdens de schooltijd moeten uitgevoerd worden dan willen wij dat dit gebeurt door gekwalificeerd personeel.

Activiteiten van dagelijks leven en vrijwilligheid

Omdat het niet altijd mogelijk is om zorgverstrekkers in te schakelen heeft de overheid de wetgeving aangepast. Twee nieuwe begrippen werden geïntroduceerd: activiteiten van dagelijks leven en bekwame helper. Activiteiten van dagelijks leven zijn activiteiten die, hoewel ze officieel 'gekwalificeerd' worden binnen de 'gezondheidszorg', in het kader van het dagelijks leven worden uitgevoerd en waarvan wordt aangenomen dat, in veel gevallen, de uitvoering ervan relatief eenvoudig is en geen bijzonder gevaar voor de patiënt inhoudt. Daarom is het niet in alle gevallen nodig dat deze activiteiten door een bevoegd gezondheidszorgbeoefenaar worden uitgevoerd of door een bekwame helper. Deze activiteiten kunnen uitgevoerd worden door elke burger.

Een voorbeeld is het toedienen van medicatie volgens het voorschrift van de zorgverstreker of de apotheker. [*]

Vrijwilligheid

Enkel als de patiënt, of bij jonge kinderen de ouder of voogd, akkoord is mag een niet-gezondheidswerker helpen bij deze activiteiten van dagelijks leven. Niemand kan echter verplicht worden om deze taken op te nemen. Doe je dat wel dan moet je daar zeer discreet over zijn en zorgvuldig tewerk gaan want je blijft wel aansprakelijk voor je eigen handelen. Twijfel je of je de taak zelf kunt uitvoeren, neem dan contact met de behandelend arts, verpleegkundige of zorgkundige van de patiënt.

Bekwame helper

Een bekwame helper in het onderwijs is een personeelslid dat tijdens het uitvoeren van zijn of haar ambt in de school of tijdens schoolse activiteiten bij een leerling of collega bepaalde verpleegkundige handelingen mag stellen ook al is dit personeelslid geen verpleegkundige. Voorbeelden van verstrekkingen die een bekwame helper mag doen zijn insuline toedienen aan een persoon met diabetes en een urinezak legen. [*]

Voorwaarden

Bekwame helper kan je alleen zijn als je dat zelf wilt, dus volledig vrijwillig en als de patiënt ermee akkoord gaat. Sommige ver-

pleegkundige verstrekkingen mag een bekwame helper uitvoeren op basis van een instructie, voor andere is een opleiding vereist. Het is de arts of verpleegkundige van de patiënt die dit bepaalt. Een instructie voor hulp aan een patiënt kan gelden voor meerdere vrijwilligers, een toelating op basis van een opleiding wordt altijd aan één specifieke bekwame helper gegeven. Als bekwame helper moet je discreet zijn over de informatie waarover je beschikt. Omdat je deze functie opneemt tijdens de uitoefening van je opdracht in onderwijs moet je schoolbestuur ervoor zorgen dat je verzekerd bent voor burgerlijke aansprakelijkheid voor deze opdracht.

Eerst onderhandelen

Niet elke activiteit of verstrekking die op de lijsten voorkomt kan zomaar uitgevoerd worden in een school. Daarom moet dit in het lokaal onderhandelingscomité besproken worden. Het COV raadt zijn vakbondsafgevaardigden aan om het schoolbestuur aan te zetten om steeds eerst te onderzoeken of een gediplomeerd zorgverstreker kan ingeschakeld worden. Voor elke verstrekking die in de school of tijdens een schoolse activiteit zou plaatsvinden door een vrijwilliger moet nagegaan worden of de veiligheid van leerlingen en personeel gegarandeerd is en de nodige infrastructuur voorhanden is. Ook de verzekering moet in orde zijn. Ons advies: vrijwilliger, bezint eer je begint!

(*) De lijsten met activiteiten en verstrekkingen

Balans van de grote pensioenhervorming

Begin april 2024 werden in de federale regering de pensioenhervormingen goedgekeurd met drie belangrijke zaken voor jou als onderwijspersoneelslid: minimumpensioen, pensioenbonus en de hervorming van de perequatie voor ambtenarenpensioenen. Hoe maakt het COV de balans op van deze grote pensioenhervorming?

Minimumpensioen

Momenteel moet je 20 jaar dienst hebben om in aanmerking te kunnen komen voor een minimumpensioen wegens leeftijd. Vanaf 1 januari 2025 wordt voor het pensioen wegens leeftijd een bijkomende voorwaarde van minstens 189 maanden werkelijk gepresteerde diensten ingevoerd om aanspraak te kunnen maken op een gewaarborgd minimumpensioen in het overheidsstelsel. Onder werkelijk gepresteerde diensten worden ook verstaan: perioden van verlof met behoud van volledige bezoldiging en zorgverloven. Er is ook een uitzondering voor langere afwezigheden om gezondheidsredenen en voor wie geboren is voor 1970. Opnieuw worden de voorwaarden in de publieke sector dus verstrengd, wat vooral impact zal hebben op mensen met de laagste pensioenen of mensen met een gemengde loopbaan. De meerwaarde voor de samenleving van deze regeling moet overigens nog blijken.

Pensioenbonus

De pensioenbonus is een nettobedrag voor mensen die blijven werken na de vroegst mogelijke pensioendatum. De bonus komt bovenop het pensioen. Als ambtenaar kan je in totaal tijdens maximum 36 maanden een bonus opbouwen. De regeling gaat in vanaf 1 januari 2025, maar bij wijze van overgangsmaatregel kan je al vanaf 1 juli 2024 je bonus opbouwen, op voorwaarde dat je dan aan je vroegst mogelijke pensioendatum zit en je je pensioen uitstelt tot minstens 1 januari 2025.

TEKST
Babs De Vocht

p. 15 >>